

KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIUS

ATASKAITA DĖL KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS GARANTIJOS TEIKIMO GALIMYBIŲ VERTINIMO

2009 m. birželio 17 d. Nr. K4-4
Kupiškis

Vadovaudamasi Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2009 m. birželio 15 d. raštu Nr. S1-938 (8.8), Kupiškio rajono savivaldybės kontrolierė Vilma Mažeikienė atliko Kupiškio rajono savivaldybės garantijos teikimo galimybių vertinimo auditą.

Audito tikslas - nustatyti, ar Kupiškio rajono savivaldybė turi galimybę teikti garantiją dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Kupiškio komunalininkas“ imamos 600 tūkst. Lt paskolos, neviršydama teisės aktais nustatytų skolinimosi rodiklių.

Audito objektas: Kupiškio rajono savivaldybės administracija, identifikavimo kodas – 188774975.

Adresas: Vytauto g. 2, LT - 40115 Kupiškis.

Steigėjas: Kupiškio rajono savivaldybės taryba, identifikavimo kodas - 111100818.

Audituojamas laikotarpis: 2009 m.

Auditas atliktas 2009 m. birželio 15 - 17 d.

Audituojamu laikotarpiu atsakingais dirba: Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriumi – Žilvinas Aukštikalnis, Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyriaus vyriausioji specialistė Gražvida Kukenienė. Patikrinimas atliktas jiems žinant.

APIMTIS IR METODAI

Apribojimai: atliekant vertinimą buvo vadovaujama Kupiškio rajono savivaldybės administracijos pateiktų dokumentų analize su prielaida, kad neegzistuoja kiti, su garantijos teikimu susiję dokumentai, kurie darytų įtaką pateiktai išvadai ir kad visi pateikti dokumentai yra išsamūs ir galutiniai, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Savivaldybės biudžeto pajamų, neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės biudžetui gražinamų bendrosios dotacijos kompensacijų, apskaičiavimas

1.1. Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo (Žin.,2008, Nr.149-6020) 9 straipsnio 1 dalis nustato šiuos savivaldybės skolinimosi limitus:

- savivaldybės skola negali viršyti 30 procentų patvirtintų tų metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės biudžetui gražinamų bendrosios dotacijos kompensacijų);

- metinio savivaldybės grynojo skolinimosi suma negali viršyti 15 procentų, iš jų metinio trumpalaikio skolinimosi suma – 10 procentų patvirtintų tų metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės biudžetui gražinamų bendrosios dotacijos kompensacijų);

- gražintina tais kalendoriniais metais savivaldybių paskolų ir palūkanų bei su paskolų ėmimu susijusių įmokų suma negali viršyti 15 procentų patvirtintų tų metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės biudžetui gražinamų bendrosios dotacijos kompensacijų);

- *savivaldybės garantijų limitas negali viršyti 5 procentų patvirtintų tų metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės biudžetui gražinamų bendrosios dotacijos kompensacijų).*

1.2. Kupiškio rajono savivaldybės taryba 2009 m. vasario 26 d. sprendimu Nr. TS- 60 patvirtino Kupiškio rajono savivaldybės 2009 metų biudžetą – 61 336,3 tūkst. Lt pajamų ir išlaidų.

1.3 Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 4 priedėliu ir aukščiau minėtu savivaldybės tarybos 2009 m. vasario 26 d. sprendimu Nr. TS - 60 nustatyta, kad iš valstybės biudžeto Kupiškio rajono savivaldybės biudžetui skirta 31475,8 tūkst. Lt specialiųjų dotacijų (7982,8 tūkst. Lt - valstybinėms funkcijoms atlikti; 18931 tūkst. Lt - mokinio krepšeliui finansuoti; 4562 tūkst. Lt – valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti).

1.4. Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo pakeitimo ir papildymo įstatymo 4 priedėliu nustatyta ir Savivaldybės tarybos 2009 m. gegužės 28 d. sprendimu Nr.TS- 132 numatyta, kad iš valstybės biudžeto Kupiškio rajono savivaldybės biudžetui skirta mažiau lėšų: 29634,5 tūkst. Lt specialiųjų

dotacijų (7600,5 tūkst. Lt - valstybinėms funkcijoms atlikti; 18621 tūkst. Lt - mokinio krepšeliui finansuoti; 3413 tūkst. Lt – valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti).

1.5. Pastarojo įstatymo 7 priedėlio pakeitimu nustatytame sąraše savivaldybių, kurios 2009 metais valstybės biudžetui gražina bendrosios dotacijos kompensaciją, Kupiškio rajono savivaldybei numatyta gražinti 664 tūkst.Lt.

1.6. Lietuvos Respublikos Seimui patikslinus (sumažinus) biudžetą, Savivaldybės taryba 2009 m. gegužės 28 d. sprendimu Nr. TS - 132 sumažino Savivaldybės 2009 metų biudžeto pajamas 3355,5 tūkst. Lt ir išlaidas - 4019,5 tūkst.Lt.

1.7. Kupiškio rajono savivaldybės taryba priėmė ir kitus sprendimus, kurie turėjo įtakos biudžeto pajamoms: 2009 m. balandžio 16 d. sprendimu Nr. TS- 84 pajamos padidintos 19,2 tūkst. Lt, 2009 m. gegužės 28 d. sprendimu Nr. TS- 133 pajamos padidintos 25,9 tūkst. Lt.

2. Skolinimosi ir garantijų suteikimo limitų apskaičiavimas

2.1. Pagal aukščiau pateiktus sumažintus duomenis 2009 metų biudžeto pajamos, neįskaitant iš valstybės biudžeto Savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės biudžetui gražinamų bendrosios dotacijos kompensacijų, sudaro 27284,6 tūkst. Lt. Pagal Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 9 straipsnio nuostatas:

- Savivaldybės skola negali viršyti 8185,4 tūkst. Lt ($27284,6 \times 30$ proc.).
- Metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 4092,7 tūkst. Lt ($27284,6 \times 15$ proc.), metinio trumpalaikio skolinimosi suma – 2728,5 tūkst. Lt ($27284,6 \times 10$ proc.).
- Gražintina paskolų ir palūkanų bei su paskolų ėmimu susijusių įmokų suma negali viršyti 4092,7 tūkst. Lt ($27284,6 \times 15$ proc.).
- Savivaldybės garantijų limitas yra 1364,2 tūkst. Lt ($27284,6 \times 5$ proc.).

3. Savivaldybės suteiktų garantijų būklė

Savivaldybė yra pasirašiusi laidavimo ir garantijų sutartis dėl Savivaldybės kontroliuojamų įmonių, kurių bendras negražintas likutis 2009 m. sausio 1 d. sudarė 443,8 tūkst. Lt.

Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai:

1. Už uždarnosios akcinės bendrovės „Kupiškio komunalininkas“ ilgalaike (iki 2012 m. rugsėjo 5 d.) paskolą iš AB PAREX bankas Panevėžio filialo investiciniam konteinerinės atliekų sistemos įdiegimo projektui vykdyti. 2009 m. sausio 1 d. negražintas likutis – 144,5 tūkst. Lt, 2009 m. birželio 1 d. negražintas likutis – 128,4 tūkst. Lt.

2. Už uždarnosios akcinės bendrovės „Kupiškio komunalininkas“ ilgalaikę (iki 2015 m. balandžio 15 d.) paskolą iš NORDEA BANK FINLAND PLC Lietuvos skyriaus atliekų tvarkymo sistemos plėtros Savivaldybės teritorijoje projekto finansavimui. 2009 m. sausio 1 d. negražintas likutis – 202,2 tūkst. Lt, 2009 m. birželio 1 d. negražintas likutis - 188,9 tūkst. Lt.

3. Už uždarnosios akcinės bendrovės „Kupiškio autobusų parkas“ ilgalaikę (iki 2011 m. gruodžio 10 d.) paskolą iš AB Šiaulių bankas Kupiškio KAS autobusui pirkti. 2009 m. sausio 1d. negražintas likutis – 97,1 tūkst. Lt. 2009 m. birželio 1d. negražintas likutis - 83,6 tūkst. Lt.

Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyriaus vyriausiosios specialistės Gražvidos Kukenienės pateiktais duomenis apie Savivaldybės bendros skolos 2009 m. birželio 1 d. būklę, Kupiškio rajono savivaldybės suteiktos garantijos 2009 m. birželio 1 d. sudarė 401 tūkst. Lt, t. y. 1,5 procento patvirtintų 2009 metų Savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto Savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų).

Kadangi Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas ir laidavimus dėl Savivaldybės kontroliuojamų įmonių negali viršyti 1364,2 tūkst.Lt, o 2009 m. birželio 1 d. jie sudarė 401 tūkst.Lt, tai Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas gali padidėti 963,2 tūkst.Lt .

4. Savivaldybės garantijų teikimo limitų apskaičiavimas, suteikus 600,0 tūkst. Lt garantiją

Savivaldybei suteikus garantiją dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Kupiškio komunalininkas“ imamos 600 tūkst .Lt paskolos, Savivaldybės suteiktos garantijos sudarytų 1001 tūkst.Lt, tai yra 3,7 procento patvirtintų 2009 metų Savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto Savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės biudžetui gražinamų bendrosios dotacijos kompensacijų).

Savivaldybės garantijų limitas nebūtų viršytas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 345 patvirtintų Savivaldybės skolinimosi taisyklių 3.3 punktas nurodo, kad Savivaldybė, turėdama Savivaldybės kontrolieriaus išvadą, tarybos sprendimu *gali suteikti garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių paskolų, naudojamų investicijų projektams finansuoti.*

Minėto nutarimo 8 punktas nustato, kad į savivaldybės garantijų limitą įskaitomi savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas ir laidavimus dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų turtinių įsipareigojimų pagal paskolų sutartis, lizingo (finansinės nuomos) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 28 punktas nurodo, kad *garantijos teikiamos už ilgalaikes paskolas, kurios naudojamos investicijų projektams*

finansuoti pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, laikantis įstatymų nustatytų skolinimosi limitų ir gavus Savivaldybės kontrolieriaus išvadą.

Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 10 punktu nurodyta, kas yra *investicinis projektas*. Tai - dokumentas, finansiškai (ekonomiškai), techniškai ir socialiai pagrindžiantis investavimo tikslus, įvertinantis investicijų grąžą bei kitus efektyvumo rodiklius, nurodantis projekto įgyvendinimui reikalingas lėšas bei finansavimo šaltinius ir terminus.

Uždarnosios akcinės bendrovės „Kupiškio komunalininkas“ Savivaldybės tarybai pateiktame 2009 m. birželio 15 d. rašte Nr. IS- 147 nurodyta, kad imama paskola bus panaudota įrengti konteinerių aikšteles (360 tūkst. t) ir įsigyti šiukšlių vežimo mašiną (240 tūkst. Lt).

Minėtame rašte numatyta, kad paskola imama iš banko 10 metų laikotarpiui.

Audito metu Kontrolieriaus tarnybai uždaroji akcinė bendrovė „Kupiškio komunalininkas“ pateikė 2009 m. birželio 16 d. raštą Nr. IS-155, kuriame nurodė, kad paskolą numatoma naudoti vykdant Kupiškio rajono plėtros iki 2010 metų strateginio plano 3.3.1.ir 3.3.2. uždaviniuose (mažinti gyvenamosios aplinkos užterštumą ir sukurti modernią atliekų tvarkymo sistemą) numatytas priemones. Siekiant, kad visi atliekų turėtojai mokėtų ir naudotųsi komunalinių atliekų surinkimo sistema bei vykdant Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. gegužės 28 d. sprendimą Nr. TS- 147 „ Dėl Kupiškio rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš gyventojų ir atliekų tvarkymą nuostatų patvirtinimo“, reikalingos papildomos lėšos. Nuo 2009 metų liepos 16 d. komunalines atliekas reikės vežti į Liūdynės sąvartyną Panevėžio rajone, todėl numatyta įsigyti šiukšlių vežimo mašiną. Seniūnijose numatyta įrengti papildomai 90 vienetų aikštelių konteineriams, nes ne visiems gyventojams bus tikslinga įsigyti konteinerius.

Pastebėjimas. Iš paskolos lėšų numatomi finansuoti objektai neatitinka investicinio projekto reikalavimų, nurodytų Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme.

Savivaldybės kontrolierius negali patvirtinti, kad uždarnosios akcinės bendrovės „Kupiškio komunalininkas“ iš paskolos finansuojamų 2009 metais objektų sąrašas parengtas vadovaujantis Savivaldybės skolinimosi taisyklių reikalavimais.

IŠVADOS:

1. Kupiškio rajono savivaldybės kontrolieriaus nuomone, Kupiškio rajono savivaldybei tarybos sprendimu suteikus garantiją dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Kupiškio komunalininkas“ imamos 600 tūkst. Lt paskolos, Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 9 str. nustatytas prisiimtų įsipareigojimų pagal garantijas ir laidavimus dėl Savivaldybės kontroliuojamų įmonių limitas nebus viršytas.

2. Iš uždarnosios akcinės bendrovės „Kupiškio komunalininkas“ imamos 600 tūkst. Lt paskolos 2009 metais finansuojamų objektų sąrašas parengtas nesivadovaujant Savivaldybės skolinimosi taisyklių reikalavimais.

Pastabas dėl išvadoje pateiktų duomenų ar išvadų Kontrolieriaus tarnybai prašome pateikti iki 2009 m. liepos 17 d.

Savivaldybės kontrolierė

Vilma Mažeikienė

SUSIPAŽINOME:

Kupiškio rajono savivaldybės
administracijos direktorius

Žilvinas Aukštikalnis

Finansų ir biudžeto vyriausioji specialistė

Gražvida Kukenienė